

ระดับ 1 : Assessment

ตัวชี้วัด 4.21 : ระดับความสำเร็จของการเตรียมความพร้อมรัฐบาลดิจิทัลของกรมอนามัย (รอบ 5 เดือนหลัง) ของกองแผนงาน

ระดับ 1 : Assessment ศึกษาและการวิเคราะห์สถานการณ์ของการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์

1.1 ผลการวิเคราะห์สถานการณ์ของตัวชี้วัด

กรมอนามัยมีพัฒนาการด้านความพร้อมรัฐบาลดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง โดยในปี พ.ศ. 2568 ได้คะแนน 71.72% อยู่ในระดับ "ก้าวหน้า" (อยู่ในระดับที่ 3 จาก 5 ระดับ) และมีศักยภาพในการต่อยอดสู่การเป็นองค์กรดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบ พัฒนาการดังกล่าวเกิดขึ้นในทุกมิติสำคัญ ทั้งด้านนโยบายและการกำกับดูแล การขับเคลื่อนองค์กรด้วยข้อมูล การพัฒนาศักยภาพบุคลากร การยกระดับบริการภาครัฐ การปรับปรุงระบบบริหารจัดการภายใน การเสริมสร้างโครงสร้างพื้นฐานที่มั่นคงปลอดภัย และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสมัยใหม่ โดยเฉพาะการนำปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน

สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 กรมอนามัยได้รับการประเมินตนเองตามแบบสำรวจความพร้อมรัฐบาลดิจิทัลในระดับ 3 (Defined) จำนวน 3 Pillar ซึ่งเกินกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ที่จำนวน 2 Pillar ส่งผลให้ได้รับคะแนน 1.0 คะแนน ในตัวชี้วัดที่ 4.21 ระดับที่ 5 (Outcome) ประกอบด้วย Pillar 1 แนวนโยบายและหลักปฏิบัติ Pillar 4 บริการภาครัฐ และ Pillar 5 การบริหารจัดการรูปแบบดิจิทัล

1.1.1 ผลผลิต/ ผลลัพธ์ระดับ Le (Level) ของผลการดำเนินการในปัจจุบัน

กรมอนามัยได้ดำเนินการประเมินตนเองตามแบบสำรวจความพร้อมรัฐบาลดิจิทัลของหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งกำหนดเป้าหมายไว้ที่ระดับ 3 (Defined) จำนวนอย่างน้อย 2 Pillar โดยผลการดำเนินงานปรากฏว่า กรมอนามัยสามารถบรรลุเป้าหมายและดำเนินการได้ครบถ้วนตามเกณฑ์ระดับ 3 จำนวน 3 Pillar ได้แก่

Pillar 1: แนวนโยบายและหลักปฏิบัติ (Policies and Practices) กรมอนามัยได้จัดทำแผนปฏิบัติการดิจิทัล พ.ศ. 2566–2570 สอดคล้องกับแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย ครอบคลุมการดำเนินงานใน 4 มิติหลัก ได้แก่ นโยบายดิจิทัล (Digital Policy) นโยบายความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ (Cyber Security Policy) กลไกทางกฎหมายและกฎระเบียบ (Legal & Regulatory Mechanism) และนโยบายด้านข้อมูล (Data Policy)

Pillar 4: บริการภาครัฐ (Public Service) กรมอนามัยมีระบบบริการดิจิทัลรวม 34 ระบบ ครอบคลุมทั้งการให้บริการผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล การประยุกต์ใช้เทคโนโลยี เช่น Chatbot (หมอสุข) ระบบ e-Form และระบบ One Stop Service รวมถึงการให้บริการสำหรับกลุ่มเปราะบางอย่างน้อย 5 ประเภท และการเปิดช่องทางการมีส่วนร่วมของประชาชนทั้งในด้าน e-Information, e-Consultation และ e-Decision Making

Pillar 5: การบริหารจัดการรูปแบบดิจิทัล (Smart Back Office) กรมอนามัยมีระบบบริหารจัดการภายในองค์กรในรูปแบบดิจิทัลครบถ้วนทั้ง 12 ด้าน ตั้งแต่ระบบสารบรรณดิจิทัล ระบบงานบุคลากร ระบบงบประมาณ การเงินการบัญชี (GFMIS) การจัดซื้อจัดจ้าง และระบบติดตามประเมินผล พร้อมทั้งมีการเชื่อมต่อข้อมูลกับระบบกลางภาครัฐ เช่น Linkage Center และ Government Data Exchange (GDX)

เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายในรอบ 5 เดือนหลัง กองแผนงานได้ยกระดับผลการประเมินความพร้อมรัฐบาลดิจิทัลของหน่วยงานให้บรรลุ ระดับที่ 3 (Defined) จำนวน 6 Pillar และผลักดันให้ตัวชี้วัดที่มีศักยภาพสามารถพัฒนาไปสู่ระดับที่สูงขึ้น

1.1.2 การวิเคราะห์สถานการณ์และการวิเคราะห์ช่องว่าง (Gap Analysis)

ผลการประเมินความพร้อม พบว่าหน่วยงานมีระดับความพร้อมอยู่ในระดับที่ 3 และมีผลการดำเนินงานที่โดดเด่นในด้าน Public Services และ Smart Back Office ขณะที่ด้าน Digital Capability ยังเป็นประเด็นที่ต้องเร่งพัฒนา พบประเด็นสำคัญ ได้แก่

- (1) การเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานยังไม่สมบูรณ์
- (2) ระบบสารสนเทศมีความซ้ำซ้อน
- (3) การออกแบบบริการยังไม่ตอบโจทย์ผู้ใช้งานอย่างเต็มประสิทธิภาพ
- (4) ศักยภาพบุคลากรด้านดิจิทัลยังไม่เพียงพอ
- (5) การนำข้อมูลไปใช้เชิงวิเคราะห์ยังมีข้อจำกัด

เพื่อปิดช่องว่างดังกล่าว หน่วยงานได้กำหนดแนวทางดำเนินงานที่สอดคล้องกับ 7 Pillar ดังนี้

Pillar 1: Policies and Practices จัดทำนโยบายและแผนดิจิทัลที่สอดคล้องกับแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศ และมีระบบติดตามประเมินผล

Pillar 2: Data-driven Practices พัฒนาระบบข้อมูลกลาง (Data Platform) และธรรมาภิบาลข้อมูล เพื่อรองรับการแลกเปลี่ยนข้อมูล

Pillar 3: Digital Capability พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านดิจิทัลผ่านการอบรมและการเรียนรู้ต่อเนื่อง

Pillar 4: Public Services ยกระดับบริการดิจิทัลแบบครบวงจร (End-to-End Service) โดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง

Pillar 5: Smart Back Office บูรณาการระบบงานภายใน ลดความซ้ำซ้อน และเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน

Pillar 6: Secure and Efficient Infrastructure เสริมสร้างโครงสร้างพื้นฐานที่มีเสถียรภาพและความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์

Pillar 7: Digital Technology Practices ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมมาใช้ในการพัฒนาองค์กร

ทั้งนี้ หน่วยงานได้กำหนดกลไกการติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งรับฟังข้อเสนอแนะจากผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อนำมาปรับปรุงการดำเนินงานให้สอดคล้องกับเป้าหมายตัวชี้วัด และสามารถยกระดับสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัลได้อย่างเป็นรูปธรรม

1.2 ผลการวิเคราะห์ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อขับเคลื่อนตัวชี้วัด

ผลการวิเคราะห์ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อขับเคลื่อน ได้แก่ กลุ่มผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยมีการสรุปผล ดังนี้

1.2.1 กลุ่มผู้รับบริการ

รายการข้อมูล	รายละเอียด
กลุ่มผู้รับบริการ	1. ประชาชน 2. เจ้าหน้าที่สังกัดกรมอนามัย 3. หน่วยงานภาครัฐ ภาคีเครือข่าย และองค์กรที่เกี่ยวข้อง
ความต้องการ	1. การเข้าถึงบริการสุขภาพและข้อมูลที่สะดวก รวดเร็ว ทุกที่ทุกเวลา 2. ระบบบริการดิจิทัลแบบครบวงจร (End-to-End Service) 3. ข้อมูลสุขภาพที่ถูกต้อง น่าเชื่อถือ และเป็นปัจจุบัน 4. การลดขั้นตอนและเอกสารในการรับบริการ
ความคาดหวัง	1. บริการภาครัฐมีความทันสมัย ใช้งานง่าย (User-friendly) 2. ระบบมีเสถียรภาพ ปลอดภัย และคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล 3. การให้บริการที่รวดเร็ว โปร่งใส และตรวจสอบได้ 4. การเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานแบบไร้รอยต่อ
ความผูกพัน	1. การมีช่องทางรับฟังความคิดเห็น เช่น แบบประเมินออนไลน์ / Social Media 2. การมีส่วนร่วมในการพัฒนาบริการ (Co-creation) 3. การสื่อสารข้อมูลข่าวสารอย่างต่อเนื่อง 4. การใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลของหน่วยงานอย่างสม่ำเสมอ
ความพึงพอใจ	1. ได้รับบริการสะดวก รวดเร็ว ลดระยะเวลา 2. เข้าถึงข้อมูลสุขภาพได้ง่าย 3. ลดภาระค่าใช้จ่ายและขั้นตอน
ความไม่พึงพอใจ	1. ระบบดิจิทัลบางส่วนใช้งานยาก/ซับซ้อน 2. การเข้าถึงบริการของบางกลุ่ม (เช่น ผู้สูงอายุ) ยังมีข้อจำกัด 3. ความล่าช้าของระบบหรือข้อมูลไม่เชื่อมโยงกัน 4. ความกังวลด้านความปลอดภัยของข้อมูล
ข้อเสนอแนะจากผู้รับบริการ	1. พัฒนาระบบให้ใช้งานง่าย รองรับทุกกลุ่ม 2. เพิ่มช่องทางบริการออนไลน์แบบครบวงจร 3. พัฒนาระบบเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงาน (Data Integration) 4. ยกระดับความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ 5. เพิ่มการสื่อสารเชิงรุกและคู่มือการใช้งาน

1.2.2 กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

รายการข้อมูล	รายละเอียด
กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียปัจจุบัน	ผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูง กรมอนามัย (CIO) เจ้าหน้าที่สังกัดกรมอนามัย หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ภาคเอกชน/ผู้พัฒนาเทคโนโลยี ประชาชนผู้รับบริการ
ความต้องการ	ต้องการระบบดิจิทัลที่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน และสามารถลดขั้นตอนการดำเนินงาน
ความคาดหวัง	คาดหวังให้ระบบมีมาตรฐานเดียวกัน ใช้งานง่าย มีความเสถียร โปร่งใส และมีความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลสารสนเทศ
ความผูกพัน	มีการใช้งานระบบสารสนเทศของหน่วยงานอย่างต่อเนื่อง และมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาการให้บริการ
ความพึงพอใจ	ระบบช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ลดระยะเวลา ลดภาระงาน และสนับสนุนการตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม
ความไม่พึงพอใจ	ระบบมีความซ้ำซ้อน ขาดการเชื่อมโยงข้อมูล การใช้งานมีความซับซ้อน และขั้นตอนบางส่วนยังไม่สอดคล้องกับการให้บริการดิจิทัล
ข้อเสนอแนะจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ควรพัฒนาระบบข้อมูลกลาง (Data Platform) เพื่อรองรับการเชื่อมโยงข้อมูล ยกกระดานการออกแบบระบบให้ใช้งานง่าย และเสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์